

BIBLICKÉ ÚKOLY

Roč. 1929.

Číslo 4.

Starozákonní zkušenosti víry

Vydavatel a nakladatel:
ADVENTNÍ NAKLADATELSTVÍ V BRNĚ - KRÁLOVĚ POLI

Abraham, otec všech věřících.

Otázky.

1. K čemu byl Abraham od Boha povolán? 1. Mojž. 12, 1—3. Pozn. 1.
2. Jakou krátkou zprávu máme o Abrahamovu odcestování do země Kananejské? 1. Mojž. 11, 31. 32.
3. K čemu vybízí Bůh svůj lid i nyní? 2. Kor. 6, 17; Zjev. 18, 4.
4. Čím dosvědčil Abraham, že věří Bohu? 1. Mojž. 12, 4. 5. Pozn. 2.
5. Jaké zaslíbení dostal Abraham od Boha, když přišel do Kanánu? V. 6. 7a. Kterého zvyku dbal při stýkání se s Bohem? V. 7b. 8. Pozn. 3.
6. Čím se ukázal Abraham jako slabý člověk, při veškeré své poslušnosti k ustanovením Božím? Odpověď: Tim, že nevěřil, že Boží moc může zachovati a použil podvodu. V. 10—20.
7. Jak byla posílena víra Abrahamova, když byl trápen bázni, že se nesplní zaslíbení Boží? 1. M. 15, 1—6.
8. Jak Abraham a Sára snažili se vlastní moudrostí provést rozhodnutí Boží? 1. M. 16, 1—3. 15.
9. Jaké zlé následky měl jejich čin nedověry? 1. M. 16, 4—6; 21, 9—14. Pozn. 4.
10. Jaké zřetelné ujištění dal Pán Abrahamovi a Sáře o narození jejich dědice? 1. M. 17, 1—4. 15—21.
11. Količ let bylo Abrahamovi a Sáře, když se Izák narodil? 1. M. 17, 17; 21, 1—5.

12. Jak byla víra Abrahamova znovu zkoušena, když Izákovi bylo 20 let? 1. M. 22, 1—6. Pozn. 5.
13. Čím dosvědčil Izák, že vychováním a příkladem svého otce také on učil se věřiti? V. 7—10.
14. Jaký hlubší význam měl tento příklad odevzdanosti u víře? V. 6. 8. 13. Pozn. 6.
15. Kterým prohlášením zdůraznil Bůh své dřívější ujištění, když Abraham obstál ve zkoušce víry? V. 15—18.
16. Které podrobnosti se nám praví o skonání Abrahamově? 1. Mojž. 25, 8—10. Kolik mu bylo let, když umřel? V. 7.
17. V které věci Bůh zvláště ctil Abrahama v jeho důvěře? 1. M. 18, 19. Kterým zaslíbením povzbudil Izáka, aby následoval víry a věrnosti Abrahamovy? 1. M. 26, 3—5. Pozn. 7.
18. Čím stáváme se účastni všech zaslíbení Božích, daných Abrahamovi? Gal. 3, 29.

Poznámky.

1. Abrahamův otec »sloužil bohům cizím« (Joz. 24, 2); do-
kud tedy Abraham bydlil v Ur, vyrůstal v okolí modlářském.
Přece však zůstal věren pravému Bohu.

2. »Ještě nyní jsou mnozí zkoušeni, jako byl zkoušen Abra-
ham. Neslyši hlas Boží, který by k nim mluvil přímo s nebe,
ale On je povolává skrze učení svého slova a řízením své pro-
zřetelností. Mohou býti povoláni, aby zanechali způsob života,
který jim slibuje bohatství a čest, aby se zřekli různých před-
ností i přátel a vkročili na cestu, která jim zdánlivě přináší jen
sebezapření, námahy a oběti.« (Patr. a pror. str. 118. 119.)

3. »Abraham, přítel Boží, dal nám vznešený příklad. Jeho
život byl život modlitby. Všude, kdekoliv si zřídil příbytek,
postavil hned vedle oltář, kamž volal všecky, kteří byli v jeho
domě, k ranním a večerním obětem. Když svůj stan složil, oltář
nechal státi. V pozdějších letech byli někteří mezi stěhujícími

se Kananity, kterým se od Abrahama dostalo poučení; kdykoliv někdo z nich přišel k onomu oltáři, věděl, kdo tam před ním byl; a když postavil svůj stan, opravil oltář a modlil se tam k živému Bohu.« (Patr. a pror. 120.)

4. »Poučení, které bylo Abrahamovi dáno o svatosti svazku manželského, mělo mu býti k naučení pro všechny věky. Bylo mu tím ukázáno, že práva a štěstí tohoto poměru musí být dbáno, byť to i stálo velikou obětí. Sára byla jedinou pravou manželkou Abrahamovou. Žádná jiná osoba neměla nárok býti účastna její práv jakožto manželky a matky. Ona ctěla svého manžela a proto jest v nové smlouvě dána za příklad. Nebyla ochotná, aby láska Abrahamova dána byla jiné, a Pán ji za to nekáral, když žádala, aby její sokyně byla poslána pryč. Abraham jakož i Sára nedůvěřovali moci Boží a to vedlo k manželství s Agar.« (Tamtéž str. 139.)

5. »Bůh povolal Abrahama jako otce věřících a jeho život měl býti pozdějším pokolením příkladem víry. Jeho víra však nebyla dokonalá. Ukázal nedostatek důvěry v Boha, zakrýváje skutečnost, že Sára jest jeho manželka a rovněž ve spojení s Agar. Aby dosáhl nejvyššího stupně, podrobil jej Bůh jiné zkoušce, největší, jaká kdy člověku byla dána.« (Tamtéž.)

6. »Skopec, obětovaný místo Izáka, znázorňoval Syna Božího, který místo nás měl býti obětován... Aby Abrahamovi vtiskl do duše skutečnost evangelia a zkusil jeho víru, přikázal mu Bůh obětovati svého syna. Bol duše, který musil zakusiti v temných dnech své hrozné zkoušky, byl dopuštěn, aby z vlastní zkušenosti pochopil něco o velikosti oběti, kterou Bůh dal na vykoupení lidstva. Žádná jiná zkouška nebyla by způsobila Abrahamovi tolik úzkostí duševních, jako obětování jeho syna. Bůh dal svého Syna na smrt úzkosti a hany.« (Tamtéž s. 146.)

7. »Jeho vlastní příklad, tichý vliv jeho denního života, byl stálým poučením. Neměnitelná rozšafnost, blahovůle a zdvořilost, které vzbuzovaly údiv králů, zjevovali se v jeho rodině.

Libá vůně jeho života, šlechtná a milá jeho povaha svědčily všem, že jest ve spojení s nebesy.« (Tamtéž s. 134.)

Úkol 2. — 12. října. Z. s. 17.18.

Lotovo ubytování v Sodomě.

Otázky.

1. Kdo jediný z příbuzných Abrahamových šel s ním do země Kananejské? 1. M. 12, 4. 5. *Lot*
2. Jakou dalkou cestu konal Lot s Abrahamem? 1. M. 13, 1. *Lot šel s Abrahamem*
3. Která okolnost způsobila konečné rozdělení obou mužů? V. 5—8. Kterou slechtinou nabídkou usnadnil Abraham odklizení těžkosti? V. 9. Pozn. 1. *Lot uváděl všechny rovin*
4. Jaká sobecká volba Lotova, byla příčinou jeho neštěstí? 1. M. 10—13. Pozn. 2. *Lot uváděl všechny rovin*
5. Kterým ujistěním odmítl Bůh Abrahama za škodu, zdaněnou jeho nepřehnou jeho nezištným zřeknutím se? V. 14—18. *Lot uváděl všechny rovin*
6. Z kterého nebezpečí vysvobodil Abraham Lotu po jeho usídlení v rovině Jordánské? Odpověď: Z nebezpečí, že by zůstal poddaným čtyř králů, kteří dobyli Sodomu. 1. M. 14, 1—3. 10—16. *Dva desátek Melchir děkuje králi Sodom*
7. Jak uznal Abraham vlastnické právo Boží nade vším svým zbožím? V. 17—20. Pozn. 3. *v místech se doloží, že k Sodomě*
8. Kde bydlil Lot? 1. M. 13, 12; 14, 12. Pozn. 4. *ukázal se jemu Sodomu v rovině Mamre*
9. Jakou návštěvu dostal jednoho dne Abraham v Mamre? 1. M. 18, 1—5. Jaký rozkaz měli andělé vykonati? V. 16—22. *se rozmnožili v Sodomě a Gomorahách a křičeli jejich přát*
10. Pro které hříchy dozrala Sodomia k soudu? Ezech. 16, 49. *50. Pozn. 5. Byly oproti chleba a hořmosti pohybovaly i*
11. Jak se přimlouval Abraham za obyvatele bezbožného města? 1. M. 18, 23—33. *Lotom přimlouval Abraham řekl: Zdáli*

12. Jakého pohostinství dostalo se andělům, když přišli do Sodomy? 1. M. 19, 1—3. Pozn. 6.
13. S jakým úmyslem přišli muži Sodomští k Lotovi pro jeho hosty? V. 4, 5. Jak chtěli naložiti s Lotem, když s nimi smlouval? Jak byl Lot zachován? V. 6—11. Pozn. 7.
14. K čemu vyzvali potom andělé pohostinného Lota? V. 12.
13. Jaky úspěch měl Lot u svých žen? V. 14.
15. Cím byl urychlen útěk Lotův? V. 15—17. Cím dokázal Lot, že uposlechl jen s odporováním? V. 18—22.
16. Jaky osud postihl ženu Lotovu pro její neposlušnost? V. 26. Pozn. 8.
17. Co přišlo na Sodomu a Gomoru, jakmile Lot odešel do Sodom? V. 23—25.
18. Proč byl zachován Lot? V. 27—29. Kam se uchýlil z bázně? V. 30.
19. V které době bude se tato zkušenost opakovati? Luk. 17, 28—30. Na kterou výstrahu máme zvláště pamatovati? V. 32. Pozn. 9.

Poznámky.

1. »Zde se zjevilo šlechtné, nezištné smýšlení Abrahamovo. Jak mnozí by v podobných okolnostech buď jak buď uplatnili svá osobní práva a přednosti. Jak mnohá rodina z nedostatku tohoto nezištného smýšlení se roztržila; jak mnohý sbor se rozštěpil a věc pravdy mezi bezbožnými upadla v posměch... Kdybychom pěstovali přívětivost, která nečiní rozdílu a byli vždy hotovi činiti jiným, jak bychom si přáli my, přestala by polovina zlého v tomto životě. Povznáseti sebe, jest smýšlení satanské; avšak v srdci, kde se chová láska Kristova, bude také ono sebezapření, které nehledá svého.« (Patr. a pror. s. 124.)

2. »Stále vždy mnozí upadají v podobný blud (jako Lot). Hledají-li si byt, hledí více na časné přednosti, kterých mohou dosáhnouti, než na mravní a společenské vlivy, kterými jsou

obkličeni. V naději na dosažení většího blaha, volí krásnou, úrodnou krajinu nebo se přestěhují do vzkvétajícího města; jejich děti však jsou obkličeni pokušením a často se k tomu druží ještě okolnosti, které jsou nepříznivé k cvičení se v zbožnosti a k utvoření pravé povahy. Ovzduší svůdné mravnosti, nevěry nebo lhostejnosti k věcem náboženským přivádí k tomu, aby se působilo proti vlivům rodičů... Hledáme-li obydlí, chce Bůh, abychom především měli na zřeteli mravní a náboženské vlivy, které nás i naši rodinu budou obkličovat. Můžeme být přivedeni do nepříjemného postavení, neboť okolí mnohých může být takové, jaké by neradi měli; ale kamkoli nás povinnost volá, způsobi Bůh, abychom neochvějně stáli, jestliže na modlitbě a v bdění svěřujeme se milosti Pána Ježíše. Neměli bychom se však zbytečně vydávat vlivům, které jsou nepříznivé ke vzdělání křesťanské povahy.« (Tamtéž s. 162.)

3. »S ustanovením desátků shledáváme se v době před Mojžíšem. Již za dnů Adamových měli lidé přinášeti Bohu dary k účelům náboženským. Podle ustanovení Božího mělo se ocenění milosti a požehnání jeho osvědčiti přinášením obětí. To bylo platné pro všechny budoucí věky a přimělo také Abrahama, aby Melchisedechovi, knězi Boha nejvyššího, dal desátek... Bůh nikoho nenutí dáti; kdo dává, má dáti ochotně. Pán si nepřeje, aby jeho pokladnice plněna byla dary neochotně danými.« (E. G. W.)

4. O Lotovi čteme, že jeho stany sahaly »až k Sodomě«. (1. M. 13, 12.) Potom však (14, 12) »bydlil v Sodomě«. Co to značí pro nás? »1. Každým nesprávným, sobeckým počínáním si (jakého se dopustil Lot), budeme přitahováni ke zlému. 2. Mnohé hříchy mají velikou přitažlivost. tím podobají se městům ve východních zemích, která z dále kynou nádherou mramoru a zlata, při tom však jsou naplněna všelikou neřestí. 3. K velkým hříchům dospívá se zcela poněáhu; člověk se do nich nevrhne, nýbrž jest od nich pomalu přitahován, takže vždy více pozbývá síly jim odporovati. Nejprve je

trpí (snáší), potom s nimi souhlasí, a pak se s nimi spolčí. 4. Kdo jde do špatné společnosti, postavuje hned svůj stan u Sodomy. 5. Kdo se oddává pochybným zábavám, činí totéž. 6. Kdo postaví svůj stan u Sodomy, brzo bude v Sodomě. 7. Člověk jest bezpečen jen tehdy, když co nejvíce zůstane vzdálen hříchu a co nejbliže jde k Bohu.«

5. »Po ničem netouží člověk tolik jako po bohatství a slávě, a přece ty daly podnět k hříchům, které přivodily zkázu měst roviny. Neužitečným, lezivým životem stali se kořisti pokušení satanových, zničili obraz Boží a místo Boží byli spíše satanovi. Zahálka jest největší zlořečení, které může přijíti na člověka, neboť za ni jde bída a zkáza.« (Patr. str. 149.)

6. »Byl zde muž, který se přívětivě zachoval k cizincům a pozval je do svého domu. Lot nepoznal jejich pravou podstatu; byl to však jeho zvyk, býti zdvořilý a pohostinný. Náleželo to k jeho náboženství, jemuž se naučil od Abrahama. Kdyby byl nebýval pohostinný, byl by snad býval s ostatními zanechán v Sodomě ke zkáze. Některá rodina, zavřevši dveře cizinci, zapudila tak posla Božího, kteří přinášejí požehnání, nadějí a pokoj.« (Tamtéž s. 151.)

7. »Tato poslední noc nevyznačovala se větším hříchem, nežli noci dřívější. Dlouhou dobu pohrdaná milost ustala konečně za ně prositi. Obyvatelé sodomští překročili hranice shovívavosti Boží — skrytou hranici mezi Boží trpělivostí a jeho hněvem.« (Tamtéž s. 152.)

8. »Jeden z utíkajících odvážil se ohlédnouti zpět na město zkáze odsouzené a stal se pomníkem soudu Božího. Kdyby byl Lot neváhal uposlechnouti výstrahy anděla a spěšně utekl na horu bez jakékoliv námitky a zdráhání se, mohla býti i jeho žena zachována. Jeho příklad byl by ji zachoval od hříchu, který zpečetil její zkázu. Jeho rozmyšlení a váhání způsobilo, že Boží výstraha byla podceněna. Zatím co její tělo bylo v rovině, dlelo její srdce v Sodomě a s ní zahynula.« (Tamtéž 154.)

9. »Plameny, které zničily města, jsou nám i. nyní výstra-
hou. Dávají nám hrozné a vznešené naučení, že milosrdenství
Boží, které dlouho shovívá přestupníkům, má své hranice,
přes něž nesmějí lidé jíti dále v hřích. Dospěje-li se až k těm-
to hranicím, přestane nabízení milost a začne se vykonávati
soud.« (Tamtéž s. 156.)

Úkol 3. — 19. října. Z. s. 17. 04.

Dva synové Izákovi.

Úvod.

Ve zkušenostech mnohých křesťanů zrcadlí se život Jáko-
bův nebo Ezauův. V prvním případě zůstane vítězem nad
starou povahou s její sobectvím a stane se Izraelem, knížetem
Božím. Ezau zase představuje ty, »kteří vykoupení získané v
Kristu, málo si váží a jsou hotovi nebeské dědictví dáti za
pomijitelné věci tohoto světa. Tisícové žijí pro přítomnost, bez
jakéhokoliv pomýšlení na budoucnost.« (Patr. s. 177.)

on byl lovec umělý. Jakob byl míř prostý a vstaničk byt
Otázky.

1. Čím se zabývali Jákob a Ezau, synové Izákovi? 1. M. 25.
27. Jak se k nim zachovali rodiče? V. 28. Pozn. 1. *byl Ezau*
2. Který příběh z života obou synů dává znáti vrozené nebo
zdedené vlastnosti každého z nich? V. 29—34. Pozn. 2. *zdedené vlastnosti každého z nich? V. 29—34. Pozn. 2.*
3. Které zvláštní přednosti a povinnosti byly spojeny s prvo-
rozenstvím? Pozn. 3. *zvláštní přednosti a povinnosti*
4. Čím dokázal Ezau znovu, že nedbal na své narození, ani
na své rodiče? 1. M. 26, 34, 35. *že si vážil jeny imolemeny a tak kor moci*
5. Co učinil Izák, když před svou smrtí chtěl dáti Ezau po-
žehnání prvorozeného? 1. M. 27, 1—4. *aby mu přal k hualu jeho první než um*

6. Jak zvěděl, hned Jákob o úmyslu svého otce? V. 5—7. K jaké věci se přemluvila Rebeka Jákoba? V. 8—13. *Rebeka klere*
7. Jak hleděla zajistiti zdar svého úmyslu? V. 14—17. *Rebeka klere*
8. Jak se musil Jákob přetvářati, aby provedl úmysl mat-
činy? V. 18—27. *Jako by byl Ezau*
9. Jaké pozhnání vyslovil Izák nad oklamávajícím synem Jákobem? V. 28, 29. *Rebeka klere*
10. Jaká tklivá chvíle nastala, když se Ezau vrátil a přišel k svému otci? V. 30—36. *Rebeka klere*
11. Jaké pozhnání vyslovil nad Ezau na jeho naléhavou pros-
bu? V. 37—40. Pozn. 4. *Rebeka klere*
12. Jaké úmysly choval podvedený Ezau? V. 41. Co radila Rebeka svému synu Jákobovi k jeho zachování? V. 42—45. Jak zahalila pravý úmysl svému muži? V. 46.
13. Jak Izák vyšel vstříc úmyslu Rebeky? 1. M. 28, 1—5.
14. Čím hleděl Ezau uklidniti nelibost svého otce k ženám kanaanitským? V. 6—9.
15. Jaké následky pro Rebeku a Jákoba měl podvod, kterého se dopustili? Pozn. 5.
16. Jaký poukaz na Ezau máme později v Písni? Žid. 12, 16 druhá část. Pozn. 6.

Poznámky.

1. Jestliže v rodině otec nebo matka dává některému dítěti přednost před ostatními, máří tím důvěru dětí ostatních a dítě, jemuž dávají přednost, svádějí k životu sobeckému. Kde — jako v tomto případě — otec a matka nejsou spolu jedno, mívá to za následky různice, rozhořčení, utrpení a naposledy neodvratné rozdělení. Jen úplná nestrannost přináší hojně pozhnání rodině.

2. I v této chvíli tělesného zemdlení byl by Ezau nepohrdl prvorozenstvím, kdyby v něm již dříve nebyval odpor k svatým věcem.

3. »Zaslíbení daná Abrahamovi a potvrzená jeho synu, pokládali Izák s Rebekou za nejvyšší cíl svých tužeb a nadějí. Ezau a Jákob znali tato zaslíbení. Byli poučeni, že prvorozenství jest velmi významné, jelikož v sobě obsahuje nejen dědictví zemského bohatství, nýbrž i duchovní přednosti. Ten, jemuž se dostalo, měl býti knězem rodiny a z řad jeho potomků měl světu přijíti Vykupitel. Mimo toho obsahovalo v sobě také odpovědnosti. Ten, jemuž se dostalo požehnání prvorozenství, musil svůj život zasvětit službě Bohu. Jako Abraham, musil on poslouchati ustanovení Boží. Při oženění se, ve všech záležitostech rodinných i jinak v životě musil se doptávati na vůli Boží.« (Patr. s. 172.)

h. d. s. 4. »Ezau nebyla vzata přednost, aby skrze litost hledal přízeň Boží; nemohl však ničím získati prvorozenství zpět. Jeho bol nebyl způsoben poznáním svých hříchů; netoužil, aby byl smířen s Bohem. Litoval následků svého hřichu, nikoli hřichu samého.« (Tamtéž s. 176.)

5. »Jákob zhřešil a těžce trpěl. Mnohá léta plná namáhání, starostí a bolu bylo jeho údělem ode dne, kdy pro svůj veliký hřích odešel z domu otcovského. Byl cizincem bez domova, odloučen od matky, kterou více neuzřel.« (Tamtéž s. 233.)

6. »Pro svou lhostejnost ku požehnání a požadavkům Božím jest Ezau v Písmě nazván »ohyzdný«. Představuje ty, kteří vykoupení, získaného v Kristu, málo si váží a jsou hotovi nebeské dědictví dáti za pomíjitelné věci tohoto světa. Tisícové žijí pro přítomnost, bez jakéhokoliv pomyšlení na budoucnost... Jako Ezau pozdě procitl, aby poznal bláznovství svého činu a mohl to napravit, tak bude v den Páně s těmi, kteří nebeské dědictví dali za uspokojení sobeských žádostí.« (Tamtéž s. 176.)

Jákos, podvodník, Izraelem.

Úvod.

»Jákosovo smýšlení bylo třibenó neúprosnou kázní... Náleží ke knížatům říše starostí a svými zkušenostmi stal se knížetem ctnosti a ducha, jehož chvějící se rukou nechal se požehnati i nejmocnější vládce svého času.«

El a Bersabé šel do Choran

Ótázky.

1. Kam se odebral Jákos, když odešel z domu otcova? 1. M. 28, 2. 10. *U. aj. Hlofsoolen stal nad ninn, a řekl: A bude aine tvi, jako farach keme rosmičes se.*
2. Které zaslíbení, dané Abrahamovi a Izákovi, obnovil Bůh Jákosovi na cestě? V. 13. 14. Za jakých okolností se to stalo? V. 11. 12. Jaké zvláštní zaslíbení k tomu Pán přidal? V. 15. *A aj: Já jsem s tebou, a opřihati te budu ka du te do teta keme nebo neopustim tebe aš učinim oo.*
3. Jaké pocity zmocnily se Jákosu, když ráno procitl? V. 16. 17. Co učinil, aby zvěčnil svou zkušenost? V. 18. 19. Jakým slibem zavázal se Pánu? V. 20—22. Pozn. 1. *v teta který poem prostaril bude domem Batin*
4. Při které příležitosti setkal se Jákos po prvé se svými příbuznými? 1. M. 29, 1—12. Jak byl přijat v domě bratra své matky? V. 13. 14.
5. Jak dostal Jákos manželku v domě svého strýce Lábanu? V. 15—30.
6. S jakou prosbou přišel Jákos po 14 letech k Lábanovi? 1. M. 30, 25. 26.
7. K jakému dohodnutí svolil Jákos s Lábanem na jeho prosbu? V. 27—36.
8. K čemu vyzval Bůh Jákosu, když dvacet let sloužil u Lábanu? 1. M. 31, 3.
9. Jak provedl Jákos výzvu Páně? V. 17—21. Jak bylo Lábanovi zabráněno, aby mu učinil zlé? V. 22—24.

10. Jakou smlouvu posléze učinili? V. 43—55. (Smlouvu věrnosti mezi sebou a Bohem.)
11. S kým se potkal Jákob v útěchu, když se blížil k zemi Kananejské? 1. M. 32, 1. 2. Jak si však chtěl pomoci sám? V. 3—8.
12. Co dále podnikl Jákob k tomu účelu? V. 9—12.
13. Jak ztrávil Jákob noc, když byl poslal Ezau dary a když opatřil svůj lid i stáda? V. 24—26. Jaké vítězství duchovní dobyl? V. 27—31. Jaká změna jeho povahy byla naznačena novým jménem? 1. M. 25, 26a; 27, 36a; 32. 28; 35. 10. Pozn. 2.
14. Jak se událo setkání Jákoba s Ezau? 1. M. 33, 1—3. Jak se zachoval Ezau? V. 4. Pozn. 3.
15. Jaké očištění nastalo v táboře Jákobově, když přišel do země Kananejské? 1. M. 35, 1—5. Jaké požehnání mu Bůh ^{omy}dal? V. 9—12.
16. Kam přišel Jákob na konci své dlouhé cesty? V. 27; 37, 1.
17. Co nařídil Jákob o svém pohřbu, když v Egyptě přiblížilo se jeho skonání? 1. M. 49, 29—32. Pozn. 4.
18. Jak provedl Josef poslední přání svého otce? 1. M. 50, 7—13.

Poznámky.

1. »Jákob zde nechtěl dávat Bohu podmínky. Pán mu zaslíbil dobré a tento slib byl výron srdce, které ujištěním lásky a milosrdenství Božího bylo naplněno dikem. Jákob cítil, že Bůh měl nárok na něho, který musil uznati a že udělení mu zvláštních znamení Boží laskavosti, žádají od něho, aby je opětoval. Každé požehnání, kterého se nám dostane, žádá od nás, abychom naň odpověděli původci všech darů milostí (Patr. s. 180.)

2. »Jákob dosáhl požehnání, po němž toužila jeho duše. Jeho hřích jako podvodníka byl odpuštěn. Nastal obrat v jeho

životě. Pochybnost, rozpaky a výčitky svědomí ztrpčovaly jeho život; nyní však bylo vše jiné a sladký byl pokoj smíření s Bohem. Jákob se více nebál setkati se svým bratrem. Bůh, který mu odpustil jeho hříchy, mohl také pohnouti srdcem Ezau, aby uznal jeho pokoru a lítost.« (S. 195.)

3. »Zatím co Jákob zápasil s andělem, byl poslán jiný posel k Ezau. Jemu se zdálo, že vidí svého bratra, jak dvacet let musil býti vyhnán z domu svého otce a zkormoucen byl, že již nenašel matku na živu; ale zároveň viděl nebeské zástupy jej obkličovati. Tento sen oznámil Ezau svým mužům; k tomu jim dal pokyn, aby Jákobovi nic zlého nečinili, jelikož Bůh otce jeho jest s ním... Při pohledu na ochromlého trpitele, běžel Ezau proti němu a objal ho; a pad na šiji jeho, líbal ho. I plakali.' Ba i otrlí vojini byli tím dotčeni.« (Str. 198.)

4. »Když Jákob vyřkl poslední požehnání, opakoval své přání o pohřbu... Tak byl osvědčen poslední čin jeho života, jeho víra v zaslíbení Boží. Poslední léta Jákobova přinesla mu večer pokoje a klidu po starostí plných a lopotivých dnech.« (Tamtéž s. 232.)

Úkol 5. — 2. listopadu. Z. s. 16. 38.

Jákob jako otec a vychovatel.

Úvod.

»Hřích Jákobův a mnohé události, které přivodil, to vše mělo špatný vliv, jehož trpké ovoce zjevilo se v povaze a v životě jeho synů.« E. G. W.

Otázky.

1. Kolik synů měl Jákob? 1. M. 49, 28. Kdo byl prvorozený z Ráchel? 1. M. 30, 22—24. *12 a pootehnal jim*
žádný přídělek mi Hospod
synů z jiného

2. Proč byl Jákob zvláště nakloněn Jozefovi? 1. M. 37, 3a. Čím ukázal, že mu dává přednost před ostatními bratřími? V. 3b. Jak to působilo na bratry Jozefovy? V. 4. *muša*
mi, mana nejšoké *eni a' mohli sa namu spoznoz. ne / vro "*
 Kde bydlil Jákob se svými syny? V. 1. V kolika letech působil Jákob Jozefa pásti stáda? V. 2b. S kým pásal stáda otce? V. 2b. Co vždy oznamoval otcí? V. 2c. *vareli šone an*
4. Jaké zjevení dostal Jozef toho času ve snu? V. 5—7. Jak působilo oznámení jeho snu na bratry jeho? V. 8. *hja pre*
brudeo a
5. Jaké další zjevení dostal Jozef v druhém snu? V. 9. Jak se k tomu choval otec a bratři jeho, když se o tom, dosvěděli? V. 10, 11. Pozn. 1. *Ota mu domlouval a rád dala*
šle jak bratři jeho a by spali v lícem. poslal jíz a
6. K čemu byli bratři Jozefovi brzo nuceni v péči o dobytek svého otce? V. 12. Jaký rozkaz dostal Jozef od Jákoba? V. 13, 14. *sláček jsem je au faravi předm*
7. Jak bylo možno Jozefovi naléztí své bratry? V. 15—17. *Dot*
8. Jakou zlou myšlenku měli bratři, když zdaleka uzřeli Jozefa? V. 18—20. Pozn. 2.
9. Jaký návrh dal Ruben, když slyšel úmysl ostatních? V. 21, 22a. Co zamýšlel? V. 22b. Pozn. 3.
10. Oč bratři oloupili Jozefa než jej uvrhli do cisterny? V. 23, 24.
11. Co pozorovali bratři jeho, když se usadili k jídlu? V. 25. Jaký návrh měli, když viděli karavanu? V. 26, 27a. Proč se zdál návrh Judův lepší? V. 27b.
12. Kolik peněz dostali za Jozefa? Kam jej karavana zavedla? V. 28. Kterou krajinou šli? Jaké rozhodnutí učinil Jozef na cestě do Egypta? Pozn. 4.
13. Jak se zachoval Ruben, když se vrátil a nenašel Jozefa? V. 29, 30.
14. Jak se snažili bratři oklamati svého otce o osudu Jozefově? V. 31, 32.
15. Jak se jim to zdařilo? V. 33, 34. Oč všichni usilovali, ale marně? V. 35.

16. Komu zatím Madianští prodali Jozefa v Egyptě? V. 36.
Pozn. 5.

Poznámky.

1. »Přes zdánlivě přísná tato slova věřil Jákob, že Pán zjevuje Jozefovi budoucnost. Když chlapec stál před svými bratřími a jeho krásný obličej zářil duchem vnuknutí, nemohli zapřít svůj podiv; nebyli však ochotni zanechat svých zlých zvyků a nenáviděli čistotu, která kárala jejich hříchy. Ten duch, který opanoval Kaina, zanítil i jejich srdce.« (Patr. s. 205.)

2. »Její bratři viděli její přicházeti; ale žádné pomyšlení na dalekou cestu, kterou podnikl, aby je našel, jeho únava i hlad a nárok na jejich pohostinství a bratrskou lásku, neutišily hořkou jejich nenávist. Pohled na sukni, znamení to lásky otcovy, naplnil je téměř šílenstvím. „Mistr snů teď jde“, volali posměšně. Nenávist a pomsta, kterou dlouho tajně chovali, je ovládly.« (Str. 206.)

3. »Kdyby tam byl nebyval Ruben, byli by svůj úmysl provedli. Ten se bál mít účast na zamordování svého bratra a navrhl, aby Jozef byl živý uvržen do jámy a tam zanechán k zahynutí, zatím však tajně zamýšlel jej vysvoboditi a přivésti zpět k otci.« (Str. 206.)

4. »Když karavana ubírala se jižně od hranic kananejských, mohl chlapec z dále rozeznávat pohoří, za nímž byly stany jeho otce. Při pomyšlení na milujícího otce v jeho osamění a soužení, hořce plakal... Nějakou dobu oddával se Jozef svému bolu... Potom se jeho myšlenky obrátily k Bohu jeho otců. Ve svém mládí byl poučován, aby Jej miloval a Jej se bál... Všecka tato krásná naučení přišla mu živě na paměť. Jozef věřil, že Bůh jeho otců bude i jeho Bohem. Potom se cele oddal Pánu a prosil, aby Strážce Izraele byl také s ním v zemi jeho vyhnanství.

Radostně se vzmužil v rozhodnutí, osvědčiti se věrným Bohu — za všech okolností počínati si tak, jak se sluší na

-poddaného Krále nebes. Chtěl sloužiti Pánu celým srdcem; ke zkouškám svého údělu rozhodl se postaviti vší silou svého bytí a každou povinnost splniti věrně. Zkušenost jednoho dne posloužila Jozefovi k obratu v jeho životě.« (Str. 208.)

5. »Když Jozef přišel do Egypta, byl prodán Putifarovi, hejtmanu žoldnéřů královské stráže, v jehož službě byl deset let. Byl vydán pokušením zvláštního rázu. Byl uprostřed modlářství. Uctívání falešných bohů bylo obkličeno slávou královského dvora a podporováno bohatstvím a vzdělaností nejvýše stojícího národa tehdejší doby. Přece však Jozef setrval ve své prostotě a věrnosti k Bohu.« (Str. 209.)

Úkol 6. — 9. listopadu. Z. s. 16. 27.

Boží péčí Jozef povýšen.

Úvod.

»Lidské zákony, i když jsou přísné, jsou přestoupeny, aniž by to bylo známo a také potrestáno. Tak tomu však není se zákonem Božím. Nejtemnější půlnoc není žádná ochrana pro vinníka. Může se domnívati, že jest sám, ale při všech jeho činech jest přítomen neviditelný svědek. I pohnutky srdce jsou jasny oku Božímu. Každý čin, každé slovo, každá myšlenka jest zřetelně zaznamenána, jako kdyby na světě byla jen jediná osoba a pozornost byla upřena na ni.« (Patr. 213.)

Otázky.

1. Jak se vedlo Jozefovi, jako otroku v domě Putifarově?
1. M. 39, 1—4, 6a. Jakou zkušenost učinil sám Putifar?
V. 5. *ne me de vřim coz nael proslunal mu slof*
2. Jaké vážné pokušení nastalo Jozefovi, když byl nějakou dobu v domě Putifarově? V. 6. poslední věta a 7. Jak se

- zachoval Jozef k umyslu ženy Putifarovy? V. 8. 9. Jak byl odměněn za svou věrnost? V. 20. Pozn. 1.
3. Jakou povzbuzující zkušenost učinil Jozef ve vězení? V. 21. Jak se k němu choval vladař, žalář? V. 22. 23. Pozn. 2.
4. Kterí dva služebníci království upadli v nemilost u Faraona, když byl Jozef ve vězení? 1. M. 40, 1. 2. Komu je dal Farao pod dozor? V. 3. 4.
5. Čím vzbudili číšník a pekař jednoho rána pozornost Jozefovu? V. 6. 7. Co bylo příčinou jejich skličivosti? V. 5. 8a. Jakou naději dal jim Jozef? V. 8b.
6. Jaký sen vyprávěl vrchní číšník na podnět Jozefův? V. 9—11. Jaký sen měl pekař? V. 16. 17. Jak vyložil Jozef jejich sny? V. 12. 13. 18. 19.
7. Jak se splnil výklad Jozefův v obou případech? V. 20—22. V čem se vrchní číšník ukázal vykladači svého snu nevděčný? V. 14. 15. 23.
8. Která událost připomenula číšníkovi jeho slib? 1. M. 41, 8. 9. Jaké sny měl Farao? V. 1—7. Jaké svědectví dal číšník o Jozefovi? V. 10—13. Pozn. 3.
9. Jaké vysvětlení dostal Farao o budoucnosti Egypta výkladem Jozefovým? V. 25—31. Co pravil Jozef o době, v níž se má splnění očekávat? 32. V.
10. Jaká opatření měl učiniti Farao na leta hladu? V. 33. 36.
11. Jaké rozhodnutí učinil Farao? V. 37—39. K jakému důležitému dílu povolal Jozefa? V. 40—44.
12. Čím byl Jozef ještě úžeji spojen s blahem i bédou Egypta? V. 45. Kolik mu bylo let? V. 46.
13. Jak dbal Jozef na bližící se leta hladu? V. 47—49.
14. Které děti narodily se Jozefovi? V. 50. Co dávají znáti jména obou synů o stanovisku Jozefovu k jeho zkušenostem? V. 51. 52.
15. Jak lze vysvětliti svědomitost a vytrvalost Jozefovu v Egyptě? Odpověď: »Ve svém mládí dbal více svých povinností než náklonností a žádostí.« E. G. W. Pozn. 4.

Poznámky.

1. »Tichost a věrnost Jozefova získaly srdce dvořeninovo, který jej spíše pokládal za syna než za otroka. Kdybychom stále pamatovali, že Bůh vidí a slyší všecko, co činíme, že věrně zapisuje zprávy o našich slovech i činech, a že nám vše bude jednou ukázáno, báli bychom se hřešiti. Mládež nechť pamatuje, že ať je kdekoliv a činí cokoli, jest v přítomnosti Boží. Nic z našeho chování se neunikne jeho pozornosti.« (Patr. 210. 213.)

2. »Bůh připravil jej ve škole soužení k většímu použití, a on neodmítl potřebné k tomu vycvičení. Ve vězení, kde viděl následky útisku a zločinu, učil se spravedlnosti, soucitu a milosrdenství, které jej připravily, aby své pozdější moci používal s moudrostí a milosrdenstvím.« (Tamtéž 213.)

3. »Boží ruka hotovila se otevřítí mu dveře žaláře... Rozpaky a zármutek králův vzrůstaly a hrůza rozšířila se po celém jeho paláci. Všeobecné rozčilení připomenulo vrchnímu číšníkovi okolnosti jeho vlastního snu. Tím přišla také připomínka na Jozefa a trpké výčitky svědomí pro jeho zapomětlivost a nevděčnost. Ihned oznámil králi, jak jeden hebrejský vězeň vložil jeho vlastní sen i pekařův a jak předpověděné se splnilo.« (Tamtéž 214.)

4. »Jozefova povaha obstála ve zkoušce neštěstí i v blahu. Byl věrný Bohu v paláci faraonově i ve vězení. Stále ještě byl cizincem v pohanské zemi, odloučen od svého příbuzenstva, uctívajícího Boha. Věřil však pevně, že ruka Boží řídila jeho kroky a v ustavičné důvěře v Boha vykonával povinnosti svého úřadu... Čistý a prostý život přispěl k vývoji tělesných, jakož i duchovních sil. Spojení s Bohem skrze jeho dílo a pozorování velikých pravd, které svěřil dědicům víry, povzneslo jeho duchovní povahu, zušlechtilo jej a posílilo jej v mysli, jako žádné jiné studium. Věrnost a opatrnost ve všech povinnostech každého postavení, vychovaly jeho duchovní

schopnost k nejvyšší službě. Kdo žije ve shodě s vůlí Stvořitele, nabude nejlepšího a nejslechetnějšího vzdělání povahy.« (Tamtéž 217.)

Úkol 7. — 16. listopadu. Z. s. 16. 17.

Neočekávané shledání.

Úvod.

»Závist přiměla bratry Jozefovy, aby jej prodali jako otroka; domnívali se, že tím zabrání, aby byl větší nežli oni. A když byl odváděn do Egypta, lichotili si, že se již nepotřebují znepokojovati jeho sny, že zmařili všelikou možnost jejich splnění. Ale jejich vlastní činy Bůh řídil tak, že přispěli právě k splnění toho, čemu chtěli zabrániti... Svou služebností v Egyptě stal se Jozef záchrancem své rodiny; avšak tato skutečnost nezmenšila vinu jeho bratří. Trpělivost a tichost Jozefova v nepravosti a útisku, jeho ochotné odpuštění a dobrodiní k svým bratřím, jest obraz Spasitele, který bez reptání snášel zlobu a posměchy bezbožných lidí a odpusil nejen svým vražedníkům, nýbrž i všem, kteří k Němu přišli, vyznali své hříchy a hledali odpuštění.« (Patr. 234.)

Otázky.

1. Co přišlo na všechny země východní při počátku sedmi let hladu? 1. M. 41, 53—57. O jaké výjimce se nám praví? V. 54 konec a 57a.
2. Jak hleděl Jákob a jeho synové ujiti hladu? 1. M. 42, 1—3.
5. Jak hleděl Jákob zachovati život nejmladšího syna? V. 4.
3. Jak nevědomky spnili synové Jákobovi sny Jozefovy, když přišli do Egypta? V. 6. 7. Z čeho je obviňoval Jozef, když je poznal? V. 8—14. Jaké zkoušky je podrobil? V. 15. 17.

4. Jaký návrh dal Jozef bratřím po třech dnech? V. 18—20. Jaké vyznání učinili? V. 21—23. Jak to působilo na Jozefa? Jakým činem přisným skryl své mocné vnitřní hnutí? V. 24.
5. Jaké nepříjemné odhalení učinili bratři na zpáteční cestě? V. 35. Jak se choval Jákob k tomu, co mu jeho synové oznámili? V. 36—38.
6. K čemu posléze svolil Jákob, puzen nouzí? 1. M. 43, 11—13. Jak se zaručil Juda? V. 8—10. Jaká naděje usnadňovala Jákobovi jeho těžké rozhodnutí? V. 14.
7. Jak byli přijati synové Jákobovi, když opět přišli do Egypta? V. 16. 17. Jaká obava se jich zmocnila? V. 18.
8. Jak opět splnili sny Jozefovy? V. 26. Co od nich vyzvídal? V. 27. 28. Jak na něho působilo, když viděl Benjamina? V. 29. 30.
9. Co při hostině vzbuzovalo podiv synů Jákobových? V. 31—33. Jak nyní zkoušel jejich smýšlení? V. 34. Pozn. 1.
10. Jaké další zkoušky je podrobil Jozef? 1. M. 44, 1—12. Co učinili všichni, místo aby Benjamina ponechali jeho osudu? V. 13. Jaké vysvětlení dal Juda o Benjaminovi? V. 18. 32. K čemu byl ochoten? V. 33.
11. Jaké vyznání učinil Jozef na Judovo zdůraznění a nabídku? 1. M. 45, 1—8. Pozn. 2.
12. Jaké poselství poslal Jozef svému otci? V. 9—11. Jak se k tomu choval Faraó? V. 17. 18.
13. Jak působila dobrá zpráva Jozefova na otce? V. 25—28.
14. Jaké zaslíbení dal Bůh Jákobovi na cestě do Egypta? 1. M. 46, 1—4. Jak se událo shledání Jákobovo s Jozefem? V. 28—31.
15. Jak byl přijat Jákob se svými v Egyptě? 1. M. 47, 1—6. Jaké pozoruhodné bylo jeho setkání se s Faraómem? V. 7—10. Pozn. 3.
16. Jaký slib vyžádal si Jákob od Jozefa, když mu bylo již 147 let? V. 28—31.

17. Jak se zachoval Faraó k vykonání pohřbu Jákobova? I. M. 50, 5—7.
18. S jakou prosbou přišli bratři k Jozefovi po smrti Jákobovčů? V. 15. 18. Jak se Jozef u viře vyslovil o vedení Božím? V. 19—21. 24—26.

Poznámky.

1. »Když se všichni posadili, byli bratři překvapeni, vidouce, že sedí přesně podle stáří. I podávali jim jídla na stůl; Benjaminovi pak dostalo se pětkrát více než ostatním. Zvláštní přízní, prokázanou Benjaminovi, chtěl zvěděti, zdali na nejmladšího pohližeti budou s nenávisí, jako kdysi na něho. Protože se stále domnívali, že jim Jozef nerozumí, hovořili bratři volně mezi sebou; tak měl dobrou příležitost poznati jejich pravé smýšlení.« (Patr. 223.)

2. »To bylo pro Jozefa dosti. Viděl u bratří ovoce pravé lítosti... Jeho bratři stáli nepohnutě, strnulí bázní a údivem. Pán Egypta, jejich bratr Jozef, kterého nenáviděli a chtěli zahubití a jež posléze prodali jako otroka! Pomyslili na vše to, co mu způsobili. Vzpominají, jak pohrdali jeho sny a snažili se znemožniti jich vyplnění. A přece přispěli k tomu, aby se sny splnily a nyní, když byli cele v jeho moci, bude se bezpochyby mstiti za bezprávi, které vytrpěl... U vědomí, že již dosti vytrpěli za své ukrutnosti proti němu, hleděl šlechetně zapudití jejich obavy a zmírniti trpkost jejich vlastních výčitek.« (Tamtéž 225.)

3. »Brzo po jejich příchodu přivedl Jozef také svého otce, aby ho představil králi. Praotec byl cizincem na dvoře královském, ale uprostřed nádhery rozmlouval s mocným vladařem, a pozdvih rukou svých, požehnal Faraona.« (Tamtéž 228.)

Izrael v poddanství.

umřel Jozef a všechny bratry jeho a všechny ten rod. Synové
otázky. velmi a naplněna jest ji.

1. Které okolnosti změny poměr Izraele k vládařskému do-
mu? 2. M. 1, 6—8.
2. Jak uvažoval nový král, a rychlým rozmnožení se lidu
Izraelského? V. 9. 10. Jakým způsobem snažili se lid izrael-
ský utiskovati? V. 11. Pozn. 1. *Prítom Ramezes*
3. Co mělo za následek utiskování Izraele? Jak, na ně pohlíželi,
egyptští? V. 12—14.
4. Co nařídil Faraó, aby provedl svou vůli? V. 22.
5. Jak byl zachován jeden chlapecek izraelský, tehdy naroze-
ný? 2. M. 2, 2—4.
6. Jakým pozoruhodným řízením stalo se toto dítě členem
královské rodiny? V. 5. 6. 10. Jak mu však bylo řízením
Božím zajištěno vycování věřícího Izraelity? V. 18. Pozn. 2. *vola ti tobě churvy a jím Hebrejských klíčů a by o*
7. Oč se začal Mojžíš starati, když vyrostl? V. 11a. Co v něm
vzbudilo touhu k jeho lidu? V. 11b. Jak zakročil? V. 11c.
8. K jakému rozhodnutí dospěl Mojžíš časem? Zid. 11, 24—26.
9. Která příhoda přiměla jej znovu k zakročení? 2. M. 2, 12.
10. Jak se mu však vedlo? V. 13. Pozn. 3.
11. K čemu byl Mojžíš nucen, když Faraó zvěděl, že se zastal
Izraele? V. 14. *Udýnské i bydlit tam podle otu da*
12. Shrže, kterou, vzdáplivě nevyzámnnou lidlost byl Mojžíš
přijat v rodině knížete Madianského? V. 15—20. Pozn. 4.
12. Jak se Bůh měl toho času k svému porobenému lidu? V.
22—24. Nač zvláště pamatoval? V. 23b.)

1. Dosavadnímu vládařskému domu neboli rodu následoval
jiný. Ten nutil pastýřský lid Izraelský k službám.

2. »Bůh vyslyšel prosby matky; její víra byla odměněna. S hlubokou vděčností ujala se nyní směle a šťastně své úlohy... Snažila se jeho mysl naplniti bázní Boží, láskou ku pravdě i k spravedlnosti a opravdově prosila, aby zůstal uchován všelikého vlivu zhoubného. Ukázala mu bláhovost, hřích modloslužby a záhy jej učila klekati a modliti se k živému Bohu, který jediný může jej vyslyšeti a pomoci mu v každé bídě: — Ponechala si hoch, dokud mohla, a když mu konečně bylo asi dvanáct let, byla nucena jej odevzdati. Ze skrovného příbytku byl uveden do paláce královského k dceři Faraonově a stal se »jejím synem«. Ale ani zde nepozbyl, co mu v mládí bylo vštěpováno. Poučení, kterých se mu dostalo od jeho matky, nemohl zapomenouti. Ta jej uchovala od pýchy, nevěry a rozkoši, které bujely pod dvorním leskem.« (Patr. 239.)

3. »Celá příhoda byla egyptským rychle známa a příliš zveličována, dospěla až k sluchu Faraonovu. Králi bylo namluveno, že tento čin značí mnoho; Mojžiš zamýšlí vésti svůj lid proti Egyptským, chce svrhnouti vládu a sám dosednouti na trůn; dokud on žije, není říše v bezpečí. Vládař ihned nařídil, že musí zemřít; avšak Mojžiš, který zvěděl o nebezpečí, utekl do země Madianské.« (Tamtéž 243.)

4. 40 let pásl Mojžiš ovce Jetrovy. »Vůle Bůž nebyla vysvoboditi svůj lid válkou, jak myslil Mojžiš, nýbrž svou vlastní, velikou mocí, aby čest mohla se přičísti jen Jemu. Ale i tento ukvapený čin změnil Bůh k dosažení svého úmyslu. Mojžiš nebyl připraven pro jeho veliké dílo... Ve škole sebezapření a těžkosti měl se učiti trpělivosti, ovládati své vášně. Dříve nežli by mohl moudře vládnouti, musil se naučit poslouchati. Jeho vlastní srdce musilo býti cele ve shodě s Bohem, dříve než by Izraele mohl učiti známosti jeho vůle. Vlastní zkušeností musil býti připraven, učiti se otcovské péči ke všem, kteří by potřebovali jeho pomoci.« (Tamtéž 243.)

Povolání Mojžíše k vysvobození Izraele.

Úvod.

Kapitoly, o kterých budeme v tomto úkole uvažovati, připomínají nám důležitou, ale dobře známou část dějin starého Izraele. Oněch 40 let pobytu Mojžíšova jako pastýře ovcí v zemi Madianské mu prospělo, aby odložil převrácené názory a učil se, co by v budoucnu potřeboval k vyplnění své úlohy, jakožto pastýř a vůdce Izraele. Z života v ústraní a tichu povolán byl Mojžíš k mocnému vysvobození, ke kterémuž za svá leta služebnosti byl dostatečně připraven. V plné nedůvěře v sebe samého, byl dobrým nástrojem v ruku všemohoucího Boha. Naučiv se ve škole Páně důvěřovati a poznáv moc a péči Boží, stal se Mojžíš vůdcem, na něhož se mohl Bůh spolehnouti a lid mu svěřiti.

Boj v Egyptě namířen byl proti nejmocnějšímu králi: on i celá jeho země měli poznati věčného Boha a jeho přikázání. Jinak dá Bůh Egyptu zakusiti nejhroznější navštívení, jaké si kdy národ přivodil. K tomu bylo třeba největší zmužilosti, nejbohatších zkušeností s Bohem a vytrvalosti, která neustane, dokud rozkazy Boží nejsou provedeny. K tomu povolal Bůh Mojžíše, který věrně splnil vůli svého Pána.

1. Jaké bylo zaměstnání Mojžíšovo v zemi Madianské? 2. M. 3. 1. Kdo se mu ukázal na Orébě a jakým způsobem? V. 2. *a spalilim uvidim tota voliko, boac ne pchori hori klavci videt k*
2. K čemu se rozhodl Mojžíš, když viděl hořící keř? V. 3. Ja-
kém naučení mu dal Pán? V. 4. 5. K čemu přimělo Mojžíše
sem toto zjevení Boží? V. 6. Pozn. 1. *skup odov uca misto no nint alofi, jst misto ovate nemé ova*
nik kce bocho Bich Abrahamus yraker a jako ber. J nehrzl Ma
3. Co Bůh viděl? V. 7. 9. Proč sestoupil? V. 8. Jaký rozkaz
dal Mojžíšovi? V. 10.

4. Co nejdříve odpověděl Mojžiš? V. 11. Jakým ujištěním hleděl
jej Pán pozbuditi, aby se ujal svěřeného mu rozkazu?
Zeho? V. 12. *aa pán od jeremiu? 7 řekl Pánh hlojžišovi? 7 sem který jsem
mu i i Izraelský m Hospodin Bělh a tuí v oáích Abrahámova ka
na 5. Na co se měl odvolávat Mojžiš u synů Izraelských? V.
13. *lat. sem i sime na mě má věčnost, a lat. jest kamátka mra, pro vda
vramandi staroi: 7 Hospodin Bělh otevřel oáich, ukřádal se mu Abrah
mi prást se rok pro me nůt jsem se na vas a ma toz, co se vám dlabo
6. Co měl učiniti Mojžiš se staršími k vysvobození synu Izrael-
ských? V. 16—18. Jak se měl Faraó zachovati k požadavku
Mojžišovu? V. 19. Co však se nakonec mělo dostati Izrael-
ským od Egyptských? V. 20—22. Pozn. 2. *ti na sem aby ne
fodín do jat u tibi v rukou odvítil klát: 7 řekl vřiv se ukřádal tobe 7
Abrah a t d. matona keh l. 7 Hospodin vlož mu ku svou ka nádra, a
7. Kterými znameními hleděl Bůh přesvědčiti Mojžiše, že má
moc vysvoboditi Izraele? 2. M. 1. *7 vřiv se ukřádal tobe 7
7 vřiv se ukřádal tobe 7 vřiv se ukřádal tobe 7 vřiv se ukřádal tobe
8. Jak Pán vyvrátil námitku Mojžišovu, že není výmluvný?
V. 10—14. V čem měla záležeti úloha Mojžišova? V. 15—17.
V čem u učini mě me ho hluche ho vřiv se ukřádal tobe 7 vřiv se ukřádal tobe 7 vřiv se ukřádal tobe
S kým se setkal Mojžiš na hoře Boží? V. 27, 28. Co učinili
Mojžiš a Aron? V. 29, 30. Jak se k tomu zachoval lid? V. 31.
9. Jak vyzněla první rozmluva obojí mužů s Faraóem? 2. M.
5, 1—4. Jakým přísným nařízením odpověděl Faraó na úsilí
Mojžiše a Arona o vysvobození lidu Izraelského? V. 5—9.
Pozn. 3. *vřiv se ukřádal tobe 7 vřiv se ukřádal tobe 7 vřiv se ukřádal tobe
7 vřiv se ukřádal tobe 7 vřiv se ukřádal tobe 7 vřiv se ukřádal tobe
10. Jakou vyčítku činili Izraelští svyn vůdcum, když útlak
egyptských začal býti nesnesitelný? V. 20, 21. Kde hledal
Mojžiš útočiště? V. 22, 23.*****

12. Čím zaslíbil Pán učiniti Faraóna povolného k vysvobození Izraele? 2. M. 6, 6—8.
13. Jaké navštívení musil dopustiti Bůh na Faraóna a jeho lid, aby byli ochotni propustiti Izraele? 2. M. 7—11 kapitola.
14. Který výrok o zachování se Faraonově čteme vždy při zprávě o ranách egyptských? 2. M. 8, 15. 19. 28. Pozn. 4.
15. Proč dopouští Bůh soudy na svět? Izai. 26, 9. Čeho obrazem jsou tyto rány egyptské? Viz Zjev. 16.

Hospodi mi Bože násimemus *serafim gygnusy* *mi loni lidu tomuto vried ocima Egi*
sa vinn no vam ne dofuusti *Poznamky* *a danc se ze*

1. »Pokorou a bázní mělo by se vyznačovatí chování všech, kteří přicházejí v přítomnost Boží. Ve jménu Ježíšovu můžeme před Něho předstoupiti s plnou důvěrou, nesmíme se však k Němu bližiti se smělou opovážlivostí, jako kdyby nám byl rovný. Někteří však tohoto velikého, všemocného a svatého Boha, bydlícího v světle nepřístupitelném, oslovují, jako kdyby Mu byli rovni, ba jako někoho nižšího. Jsou také někteří, kteří se chovají v domě Božím, jak by si to nedovolili v předsíni světského vládcе. Tito by měli pomysliti, že stojí před tím, Ježž uctívají serafimí a před Nímž andělé zastírají tváře své. Bůh jest nadevše hoden úcty a všichni, kteří pocítují Jeho blízkost, skloni se před Ním v pokoře.« (Patr. 248.) *ne máš Arona bratra*

2. »Egyptští obohatili se nespravedlivě požadovanou prací od Izraelských, a když tito měli se vydati na cestu do nové vlasti, byli oprávněni, žádati odměnu za svou dlouholetou práci a námahy. Měli žádati kienoty, které by snadno mohl vzíti s sebou a Bůh jim chtěl dáti milost u Egyptských. Mocné divy, činěné k jejich vysvobození, naplní Egyptské takovou hrůzou, že vyhoví požadavkům porobeného lidu.« (Tamtéž 249.) *ne máš Arona bratra*

3. »Faraon byl uražen, že Mojžíš a Aron nepřišli k němu s prosbou, nýbrž s výzvou. Tuť výzvu mu vyřizovali jménem svého Boha. On však viděl Boha sám v sobě. Kdo by byl Bohem, který by chtěl poroučeti jemu? Kdo by si to mohl dovoliti? Snad Bůh porobeného lidu, jako jsou Izraelští?« (F. B. Meyer.) *ne máš Arona bratra*

4. Zavržení světla od Boha zatvrdilo srdce Faraonovo. Podobně se daří všem, kteří, poznavši vůli Boží, zdráhají se ji uposlechnouti. Každé takové zdráhání má za následek, že další uposlechnutí zdá se ještě těžší. V tomto smyslu lze říci, že Pán zatvrzuje srdce těch, kteří zavrhuji světlo od Něho poslané. Jen opravdovou prosbou a věrným plněním všech poznaných povinností zůstane naše srdce přístupné a jeho Duchu povolné.

li by jak dříve. Úkol 10. — 7. prosince. Z. s. 15.59. *malý ne by
ka byto nemohl, přivírame souseda svého
náhka bez vady, samce roční ho imiti budete, h
Presnice.*
ci a neb x kor vezmete, a cho vati probudete a do
to olne me ai ee tohoto a sabije ho veecho mnoha
Lpřeho k večeru a vez mouce prve jeomari obor
Otázky.

1. Co určil Pán o počítání času dřív ještě než přišla nejhroz-
nější rána na Egyptské? 2. M. 12, 1. 2. Pozn. 1. *a made doer
slomie w ni*
2. Jaké přípravy na přesnice měl učiniti Izrael? V. 3. Které
okolnosti bylo zvláště dbáno? V. 4. *brudou, piati noci le
maso přecne ghuine*
3. Jaké nařízení dal Pán o beránku? V. 5. 6. *přisovými x byl
hardipone*
4. Jaké zvláštní ustanovení dal o použití krve? V. 7. Co naří-
dil o mase beránka? V. 8—10.
5. Jak měli býti Izraelští oblečeni? V. 11.
6. Čím měl býti nadále den přesnice pro lid Boží? V. 14. 17. *na chov vati ož
ovabav a nkl vyberte sebe a také kvaxček*
7. Jak provedl Mojžíš Boží nařízení, týkající se přesnice? V. 21.
22. Pozn. 2. *dverzmi a na veřejích fwicakari by dvoče
upde Hospodinu aby byl Egyptské a kde uží krov na a*
8. Jaká ochrana zaslíbena byla těm, nad jejichž veřejemi byla
krev? V. 23. *kanalytech kdye byl Egypt domy k
are toto jest Hospodinu, kteriz pominul domy*
9. Podle čeho, měla býti slavnost pojmenována? V. 11. 27. *a Božho pteryami ma ni dny w ta
Co obrazně značí přesnice? Jan 1, 29; 1. Kor. 5, 7. Pozn. 3. *lebot jest sraňk**
10. Jak dlouho měl Izrael přesnice zachovávat? 2. M. 12, 24. *leboť jest sraňk*
11. Z čemů mely přesnice vždy sloužiti? V. 26. 27. Pozn. 4. *leboť jest sraňk*
12. Z kterých zpráv novozákonních vysvítá, že Židé za dnů
Pána Ježíše slavili přesnice? Luk. 22, 1; Jan 12, 1. Pozn. 5.
13. Čím dosvědčili Izraelští, že věří Pánu? 2. M. 12, 28. *leboť jest sraňk*
14. Jaké navštívení přišlo o půlnoci na Egypt, když Izraelští
slavili přesnice? V. 29a. Kdo tím byl postížen? V. 29b. Jak
působil tento soud na Egyptské? V. 30.
15. S čím Faraó potom pospíšil? V. 31. Co jim zvláště dovolil?
V. 32. Jak se choval lid k vyjití Izraelských? V. 33. *leboť jest sraňk*
16. Co vzali jako pokrm na cestu s sebou? V. 34. Co jim dali
Egyptští? V. 35. 36. Pozn. 6. *tento avé prve ner ahyalo*

16. Jaké další podrobnosti jsou zaznamenány o vyjití? V. 37—39. Pozn. 7.

Poznámky.

1. Vysvobozením z poddanství egyptského začal pro Izraelské zároveň nový počet času. Každý nový rok měl začínati přinesením oběti přesnic, což Izraelským mělo vždy znovu připomínati onu velikou událost vysvobození.

2. Podle židovského podání přichází jeden beránek přesnic (velikonoční) na deset účastníků. — Yzop jest keřovitě rostoucí bylina.

»Yzop, jehož se používalo ku pomazání krví, byl obrazem očištění, neboť se jej také používalo k očištění malomocenství a těch, kteří se znečistili dotýkáním mrtvol. Jeho význam ukazuje se také v modlitbě žalmisty: „Vyčiš' mne yzopem a očištěn budu; umej mne a nad snih bělejší budu.“ (Patr. 272.)

3. »Přesnice měly býti památkou a také předobrazem, tím že připomínaly nejen vysvobození z Egypta, nýbrž poukazyvaly také na větší vysvobození, které měl vykonati Kristus vykopením svého lidu ze jha hříchu... Nestačilo, že beránek byl zabit; jeho krví musily býti pomazány veřeje; tak i zásluhy Kristovy musí si duše přivlastnit. Nesmíme jen věřit, že umřel za lidstvo, nýbrž že umřel za nás. Zásluhy smirčí oběti musíme si přivlastniti.« (Tamtéž.)

mu
stě 4. »Na památku tohoto velikého vysvobození měl lid Izraelský po všecky budoucí pokolení míti výroční slavnost... Když v pozdějších letech měli tuto slavnost, měli svým dětem opakovati tento veliký děj vysvobození, jak jim přikázal Mojžiš.« (Tamtéž 271.)

5. Pán Ježíš byl v době slavnosti přesnic ukřižován; byl tím vlastním beránkem velikonočním. Jako tehdy Izraelští musili pomazati veřeje domu krví beránka, aby je anděl zhouby pomínul, tak musíme my krví Beránka Božího zajistiti vchody do našeho srdce, chceme-li býti zachráněni od věčné záhuby a vejíti do království Božího.

Starozákonní obraz shoduje se plně s novozákonní skutečností v těchto věcech:

- a) Ježíš Kristus, Beránek Boží, byl dokonalý, bez jakéhokoli nedostatku.
- b) Byl nevinný a nezemřel za přestoupení svá.
- c) Umřel v rozkvětu svého života.
- d) Byl zabit jako oběť za jiné.
- e) Byl obětován v době přesnic.
- f) Nebyla mu zlomena žádná kost. To se vztahuje na jeho tělo. My budeme zachráněni skrze Beránka Božího, který snímá hříchy světa. (Jan 1, 29.), Ježíše, který neučinil hříchu, ale za nás učiněn jest hříchem. (2. Kor. 5, 21; 1. Petr. 1, 19.)

Od smrti Pána Ježíše jest místo slavnosti přesnic památka Večeře Páně.

6. Na cestu, kterou měli nastoupiti a jako odměnu za práci vykonávanou pro Egyptské, žádali Izraelští podle vyzvání Pána od Egyptských klenoty, zlato, stříbro a oděv, čehož se jim v hojnosti dostalo. Okolnosti oné hrozné noci učinily je velmi ochotné.

7. »V. 1. M. 15, 13 čteme, že Pán řekl Abrahamovi: „To zajisté věz, že pohostinu bude símě tvé v zemi cizí a ve službu je podrobí a trápití je budou za čtyři sta let.“ V 2. M. 12, 40 se praví: „Čas pak bydlení synů Izraelských, kteříž byli v Egyptě, byl čtyři sta a třiceti let.“ Pavel však praví ke Gal 3, 15—17, že od doby, kdy učiněna byla smlouva s Abrahamem, až do vydání zákona na Sinai bylo čtyři sta a třicet let.

Z těchto biblických míst musíme usuzovati, že Izraelští nebyli v Egyptě čtyřista let. Doba, kterou skutečně ztrávili v Egyptě, činí asi dvěstěpatnáct let. Některé překlady praví, že p u t o v á n í synů Izraelských bylo čtyřistatřicet let. Abraham, Izák a Jákob, předchůdci Izraelských, byli poutníci v Kanaanu. Doba čtyřistatřicet let začíná zaslíbením, které dostal Abraham, když mu bylo přikázáno, aby vyšel z Ur Kaldejských. Oněch

čtyřista let v 1. M. 15, 13 začíná později. Pozorujme, že doba čtyřista let, není jen doba putování, nýbrž také doba soužení. Ta musila podle Písma začítí asi třicet let později, asi v době, kdy Izmael, zrozený podle těla, pronásledoval toho, který byl zrozen podle ducha. (Gal. 4, 29.)«

Úkol 11. — 14. prosince. Z. s. 15.58.

Přechod Rudým mořem; manna s nebe.

Úvod.

»Ve své prozřetelnosti přivedl Bůh Izraelské k rozsedlině skály u moře, aby jim v jejich vysvobození ukázal svou moc, a pýchu utiskovatelů, aby velmi pokořil. On by je byl mohl vysvoboditi jinak, ale volil tento způsob, aby zkusil jejich víru a posílil jejich důvěru. Lid byl unaven a polekán, ale kdyby byli zůstali zpátky, když jim Mojžiš přikazoval jíti vpřed, byl by Bůh před nimi neučinil cestu. „Věrou přešli moře červené jako po suchu.“ Tím, že vstoupili do vody, dosvědčili, že věří slovu Božimu, jak bylo praveno skrze Mojžiše. Učinili všechno, co bylo v jejich moci a Mocný Izraelský přikázal moři, aby jim učiněna byla cesta. Veliké naučení v tom skryté platí pro všechny věky.« (Patr. 287.)

Otázky.

- Pravděpodobně k vodě, jest set tisíc aby jiti mohli*
1. Odkud se vydali Izraelští na cestu? 2. M. 12, 37. Kolik jich bylo? Podle čeho se řídili cestou? 2. M. 13, 20—22. *Ukázalo se, že voda byla hojná a že se řídili cestou, kterou ukázal Bůh. Viděno, že Faraoovi nebylo, utíkal.*
 2. Jak Farao změnil své smýšlení, když Izraelští odešli? 2. M. 14, 5—8. Kam je pronásledoval? V. *govi moři, podle Bůh*
 3. Jaké naučení dal Mojžiš lidu Izraelskému? V. 13. 14. Jak jim bylo možno přejíti Rudé moře? V. 15—18, 21, 22. Jakou ochranu poskytl jim Pán před nepřítelem? V. 19, 20. *moři a jako ke mně, mluví o svém. Farao a jeho armáda přišli, aby je zabil. Bůh ochránil je před nepřítelem. Bůh řekl Bůh, který byl první před šarlem vojsko Faraoa a tu to mluví o první části moře a vojska a byl Egyptským oblakem, který se objevil, aby se nepřítelem k sobě*

4. Jaký osud postihl Egyptské, když chtěli použití téže cesty mořem, jako Izraelští? V. 23—31. Pozn. 1.
5. Čím oslavil Izrael zdar svého útěku? Odpověď: Vítěznou písní. 2. M. 15, 1—21. Pozn. 2.
6. V čem záležela první příčina, že Izraelští reptali proti Pánu? V. 22—26. Pozn. 3.
7. Co jim dalo podnět k dalšímu reptání? 2. M. 16, 2. 3. Co jim slíbil Pán? V. 4—6.
8. Jak se to splnilo? V. 14, 15. Jaké poučení dostal Izrael o sbírání manny? V. 16—21. Jakou vyjímku bylo možno pozorovati? V. 22—26.
9. K jaké otázce Páně dali někteří podnět, vyšedše v sobotu sbratři? V. 28. Jaké důrazné naučení dal potom Pán? V. 29 a 30. Pozn. 4.
10. Kde a proč reptal lid opět proti Pánu? 2. M. 17, 1—4. Jak pomohl Bůh v této bídě? V. 5, 6. Jak nazváno bylo ono místo na památku zachování Izraele? V. 7, 8.
11. Co praví slovo Boží o reptání a narážce Pericich? Filip. 2, 14, 15. Proč se máme vystrihati ducha nespokojenosti? 1. Kor. 10, 10, 11. Pozn. 5.
12. Jaké následky mělo reptání Izraele na poušti? Zalm 106, 24—27.
13. Jaký boj měli podstoupiti Izraelští v Rafidim? 2. M. 17, 8—10. Čím zvítězili? V. 11—13.
14. K jaké urážce bylo posléze vůdcovství Mojžíšovo pro Marii a Arona? 4. M. 12, 1—4. Jak je za to pokáral Bůh? V. 5—8.
15. Jaký rychlý soud přišel na Marii? V. 9—12. Jak byla vyslyšena modlitba Mojžíšova? V. 13—15.
16. Jaký byl prozatimní cíl cesty Izraelských? 2. M. 19, 1, 2.

•• Poznámky.

1. Ona část Rudého moře, kudy Izraelští přešli, jest podle všeho záliv moře, který se nyní nazývá Suczský. Badatelé praví, že moře bylo tam široké asi 19 km.

2. »Tato píseň a veliké vysvobození, které ona oslavuje, působily mocný dojem, který nikdy nevymizel z paměti lidu hebrejského. Ve všech stoletích bylo to opětováno od proroků a pěvců Izraele, na svědectví, že Hospodin jest silou a vysvobozením těch, kteří mu důvěřují. Tato píseň nenáleží jen lidu židovskému. Poukazuje kupředu na záhubu všech nepřátel spravedlnosti a na konečné vítězství Izraele Božihoho. Jan ve Zjevení viděl zástup, oblečený v bílá roucha, který zvítězil, stojící na skleněném moři a harfy v rukou jejich. A zpívali píseň Mojžíšovu, služebníka Božihoho a píseň Beránkovu.« (Patr. 286.)

3. »Ve své hrůze a zoufalství činili Mojžíšovi výčitky, že je vedl takovou cestou, aniž by pomyslili, že přítomnost Boží v oblakovém sloupu jest s ním právě tak jako s nimi. Ve svém bolu a zármutku činil Mojžíš, co oni zapomněli činiti; upřímně volal ku Pánu o pomoc.« (Tamtéž 289.)

4. »Bůh žádá, aby jeho svatý den byl nyní právě tak svčcen, jako za času Izraele. Prikázání dané Izraelským, mají všichni křesťané pokládati za prikaz Hospodinův. Den před sobotou má býti dnem připravování, aby vše bylo připraveno pro svatě chvíle. Mnozí nedbale odkládají malé věci až na začátek soboty, které však mohli býti opatřeny v den připravování. To by nemělo býti. Práce, která jest zanedbána do začátku soboty, má zůstati tak, dokud sobota nepomine. Takovéto chování mělo by prospěti mnohým nemyslicím, aby pečovali, vykonati svou práci v šesti dnech pracovních.« (Tamtéž 294.)

5. »Ježíš jest náš přítel; celá nebesa mají účast na našem blahu; naše starosti a obavy zarmucují Ducha svatého. Neměli bychom chovati žádnou úzkost, která nás nejen činí nevrle, nýbrž připravuje o sílu, abychom sněsti mohli pokušení. Ne-

měli bychom dáti místa nedůvěře v Boha, která působí, že přípravy do budoucna činíme hlavní úlohou našeho života, jako kdyby v těchto zemských věcech záleželo naše štěstí. Není vůle Boží, aby jeho lid tisněn byl starostmi.» (Tamtéž 291):
*byly na proti pravdě. Mojžiš však natoužil k Bohu, a mluvil k Hospodinu a tábor zka: Takto díš domnělým zločinům Izraelovým
 iim zarae lokým
 jujdu k tobě v huotě m oblakem, aby zlišel lid, když mluvíti buď
 aby toli věřil na sváky, jako byl ox námi k. Mojžiš k Hospodinu slova
 a jionit jidi dnosa zebra, a nechtí soč roucha vyferou a atšou
 třetím*

Vydání zákona.

Úvod.

Dějiny tehdejšího Izraele obsahují naučení pro dobu nynější. Bůh povolal církev ostatků z Egypta hříchu, aby zachovávala jeho přikázání. Blížíme se k zaslíbené zemi. Při tom setkáváme se s nebezpečnějšími pokušeními, s většími těžkostmi a nemnějšími stížnostmi, než Izrael na poušti. Jen důvěra v Boha, pevnost a neochvějná víra pomohou nám k vítězství.

Otázky.

1. V jakém duchovním stavu octli se mnozí Izraelští dlouholetým poddanstvím egyptským? 2. M. 5, 21; 6, 9. Pozn. 1.
2. Proč povolal Pán Izraele z Egypta? 2. M. 8, 1. Pozn. 2.
3. Od kdy byl člověku znám zákon Boží? Odpověď: Od stvoření; Abrahamovi. (1. M. 26, 2. 5), Lotovi (2. Petr. 2, 7. 8.), Noe (2. Petr. 2, 5), Kainovi i Abelovi (1. M. 4, 7), Adamovi (Řím. 5, 12. 13). Pozn. 3.
4. Z kterého prohlášení vysvitá, že zákon znali již praotcové?
iate smeo jussot, kdo nemí zákona, bi ani přetoupeni. Nika at do náh
 Řím. 4, 15; 5, 13. Pozn. 4.
5. Kam se odebral Mojžiš, aby mluvil s Hospodinem, když Izraelští tábořili u Sinai? 2. M. 19, 1—3. Co mu oznámil Pán? V. 9. Jaké přípravy bylo třeba? V. 10—13.
z dlouha troubi ti bude k ferrv omi solou na horu
6. Za jakých okolností oznámil Bůh svůj zákon? V. 16—20.

7. Kde v Písmě jest zákon zapsán? 2. M. 20.
8. Co dal Bůh Mojžíšovi, když svým hlasem oznámil zákon? 5. M. 5, 22. Jak se měl zachovati Izrael k zákonu svého Boha? V. 25. 26. Pozn. 5. *pravě kněží i klopceané. Obřech*
9. Před jaké rozhodnutí postavil Pán svůj lid? 5. M. 11. *le ja pre akto dani v omy dnes stelo volou chati prikazani*
inat. Je dny prikazuji vam. Klorceni fack, fackli. Ke by jate
ali prikazami hlos. Baha ave ho, ale ssešli by jate a cealy, a
10. Za jakou podmínkou může člověk vejiti do věčného života, *hve ostihami. Jm. hahani. sorceh*
 podle slov Kristových? Mat. 19, 17. *nuji vum nasleduj*
ciach který ch. nej náte
11. V co shrnul Pán Ježíš celý zákon? Mat. 22, 37—40. *v due!*
12. Která přikázání řidi náš přímý poměr k Bohu? 2. M. 20, *vni čtyri prikazani*
 3—11. *dalich šest*
13. Která přikázání vztahují se na náš poměr k bližním? V. 12—17. Pozn. 6.
14. Která okolnost zabránila celému lidu Izraelskému, který vyšel z Egypta — kromě dvou mužů — aby nevešel do země zaslíbené? 4. M. 14, 1—5, 26—39. *meza a raspat*
15. Jaké nebezpečí jest pro církev ostatků v poslední době? *ter. nera myteite smeli doufan. li vati sivo, kterar veli. hoi. u*
10. 10. 35—37. Pozn.
16. Jaké svědectví bude moči býti dáno těm, kteří zvítězili? Zjev. 14, 12. *jeab. jape. ti vout sva lych, tu joni ti, kteri ostihaji*
moji vny. deli ovny
17. Oč máme tedy všichni usilovati? Žid. 10, 38. 39.

Poznámky.

1. »Po všechna leta poddanství v Egyptě byli mezi Izraelskými ti, kteří zůstali věrni uctívání Boha. Ti byli velmi zarmouceni, když jejich děti byly denně svědky pohanských ohavností a klaněly se před falešnými bohy. Ve svém soužení volali k Pánu o vysvobození z jha egyptského, aby byli vyprostěni ze zhoubného vlivu modlářského.« (Patr. 257.)

»V době poddanství v Egyptě větší část Izraelských pozbyla poznání zákona Božího a jeho ustanovení směšovala s pohanskými zvyky. Bůh je přivedl k Sinai a tam vlastním hlasem oznámil jim svůj zákon.« (Tamtěž 233.)

2. »Přes všechny odpory Faraonovy vysvobodil mocný Bůh svůj lid z Egypta, aby zachovávali jeho zákon, který byl dán člověku v ráji. Přivedl je k Sinai, aby jej tam slyšeli. Z toho, že Bůh oznámil jim přikázání svým hlasem, měli poznati, jak jsou velmi důležitá. Při tom oznámil Pán světa svou nesmírnou moc a slávu. To se stalo jen proto, aby lidstvo bylo přesvědčeno, že jeho zákon jest svatý a jeho přikázání že se musí poslouchati.« E. G. W.

3. Zákon byl znám Adamovi, jakož i jeho následovníkům, neboť »skrže zákon jest poznání hříchu.« (Řím. 3, 20) a »skrže jednoho člověka hřích přišel na všecken svět«, a to skrže Adama. O Abrahamovi se praví, že zachovával přikázání Boží. Noe jest nazván »spravedlivý« (1. M. 7, 1). Lot byl trápen od bezbožných. Ti všichni poznávali v hříchu přestoupení zákona Božího.

4. Kde není zákon, není ani přestoupení. Kdyby byl zákon Boží nebýval, když ještě nebyl napsán na deskách na Sinai, nebylo by bývalo přestoupení zákona. Kain však byl vražedníkem a za to byl potrestán. O lidstvu před potopou jest psáno: »Viděl Hospodin, ať se rozmnožuje zlost lidská na zemi a že by všeliké tanutí a myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všecken čas.« (1. M. 6, 5.) Jákob okradl bratra svého o prvozenství a za to byl mnoho let ve vyhnanství. Hřích tedy zde byl a byl trestán. Kde však jest hřích, musí býti i zákon; neboť bez něho není žádného hříchu.

5. »Od doby, kdy stvořen byl člověk, nebylo viděti takové zjevení moci Boží, jako když byl ohlášen zákon na Sinai... Když Mojžiš sestoupil s hory od přítomnosti Boží, kde dostal desky zákona, nemohl provinilý Izrael snést světlo, které ozařovalo jeho obličej. Čím méně budou moci přestupníci pohleděti na Syna Božího, když se zjeví v slávě svého Otce, obklíčen všemi nebeskými zástupy, přicházejícího, aby soudil přestupníky svého zákona a ty, kteří nepřijali jeho smíření.« (Patr. 339.)

6. »První čtyři z deseti přikázání shrnuty jsou v jednom: „Milovati budeš Boha svého z celého srdce svého.“ Ostatních šest obsaženo jest v druhém: „Milovati budeš bližního, jako sebe samého.“ Tato dvě přikázání vyjadřují zásadu lásky. Nelze zachovávat první a rušit druhé, ani ostříhat druhé a přestupovat první. Zaujme-li Bůh v srdci místo Jemu náležející, pak náležité místo zaujme i bližní. Máme jej milovati jako sebe sami. Avšak jen tehdy, milujeme-li Boha nade všecko, můžeme také cele milovati svého bližního.

Že pak všechna přikázání vrcholí v lásce k Bohu a k bližnímu, z toho vysvítá, že nelze přestupovat jedině přikázání, aniž by se činilo bez lásky. Proto učil Kristus své posluchače, že zákon nezáleží z jednotlivých ustanovení, z nichž některá byla by důležitější, jiná pak podřízenější a proto že by se mohla bez trestu přestupovat. První čtyři, jakož i ostatních šest přikázání představuje náš Pán jako nebeský poklad a učí, že láska k Bohu osvědčuje se v poslušání všech jeho přikázání.◄
E. G. W.

7. »Že toto napomenutí týká se církve v posledních dnech, vysvítá ze slov, která vyjadřují blízkost příchodu Páně: „Nebo ještě velmi maličko, a ať, ten, kterýž přijíti má, přijde a nebude meškati.“ Z toho je také dosti zřejmé, že nastane zdánlivé prodlení a Pán zdánlivě bude meškati. Dané zde naučení lvláště se hodí na zkušenosti adventistů v oné době. Ti, o nichž se zde mluví, byli v nebezpečí, že v své víře ztroskotají... Jejich jediná bezpečnost byla, držeti se světla, kterého se jim od Boha dostalo, i jeho zaslíbení a pokračovati v hledání v Písmě, trpělivě čekati a bdíti, aby mohli býti účastni dalšího světla.◄
E. G. W.

Místo přebývání Božího.

- Chci zjistit mi svatyni a bych bydlel uprostred nich*
Otázky.
1. Jaké nařízení dostal Mojžiš o zřízení místa k uctívání v Izraeli? 2. M. 25, 8.
 2. Podle jakého vzoru měla být zřízena svatyně? Žid. 8, 5; 9, 23. Pozn. 1.
 3. Z jakých oddílů měla záležet? 2. M. 26, 33. Jaké nářadí tam mělo být? *svatyně a svatých* V. 34, 33. *zlatá oltářní stůl před ofi- naproti oltáři oběsní při vstupu se do a stůl na straně pu*
 4. Z kterého místa v pozemské svatyni chtěl se Bůh stýkat s lidem? 2. M. 25, 22.
 5. Kdo byl určen k vykonávání kněžské služby v svatyni? 2. M. 28, 1.
 6. Kdo směl do svatyně svatých? 3. M. 16, 1. 2a. Kdy a za jakých okolností to směl učinit? V. 2b, 3; Žid. 9, 7. Pozn. 2. *svatyně muse byt*
 7. Jak se měl chovat lid k svatyni? 3. M. 26, 4; Z. 89, 8. *Jen keramek zabity od povážku svete*
 8. Kdo poutal pozornost modlitebníku při službě v pozemské svatyni? Zjev. 13, 8 druhá část. Pozn. 3. *to co bylo do kapuc uctamoveno*
 9. Co se splnilo smrti Kristovou na kříži? Žid. 9, 6. 9. 10. Kam byla potom přeložena služba smírčí? V. 11 druhá část a 12. Jakého vysvětlení dostalo se nám o nebeském prostředníku? V. 11 první část. Pozn. 4.
 10. Jaké zaslíbení mají ti, kteří se shromažďují ve jménu Kristovu? Mat. 18, 20.
 11. Čím bude pokornému věřícímu nyní dům Boží na zemi? Pozn. 5.
 12. V čem záleží právě sloužení Bohu? Jak. 1, 27; Izai. 59, 6; Žid. 13, 5.
 13. Jak musí srdce i život být zasvěceny službě Boží, má-li naše uctívání být Bohu milé? Luk. 10, 27.

14. K čemu jsme napomínáni vzhledem k bližícímu se dni Božímu? Žid. 10, 25.
15. Jakého druhu má být uctívání Boží v shromáždění věřících? Jan 4, 24. Pozn. 6.
16. V čem také dnes vrcholí pravá služba Bohu v církvi Boží? 1. Kor. 2, 2. Pozn. 7.

Poznámky.

1. »Bůh sám dal Mojžíšovi plán stavby, se všemi podrobnostmi o tvaru, velikosti, staviva i předmětů, které tam měly být. Rukou udělaná svatyně měla být odstínem pravého, co jest v nebesích — malé znázornění chrámu, v němž Kristus měl konat službu za hříšníky, dav svůj život v obět. Bůh ukázal Mojžíšovi na hoře svatyni a přikázal mu, aby vše udělal přesně podle vzoru. (Patr. 342.)

2. »Žádné oko smrtelníka, kromě velekněze, nemělo vidět vnitřek druhého oddělení svatyně. Jen jednou v roce směl tam vjít velekněz a to s náležitou a slavnostní přípravou. S chvěním vstupoval před Boha a s bázněplným mlčením očekával lid jeho návrat se srdcem k Bohu povznešeným v opravdové modlitbě o boží požehnání. Před slitovnicí vykonával velekněz smíření za lid a v oblaku slávy přišel do styku s Bohem. Zdržel-li se tam déle než obyčejně, byli naplněni bázní, zdali pro hříchy jejich nebo své nezahynul od slávy Páně.« (Tamtéž 351.)

3. »Tak byl lid službou Bohu v stánku a v chrámě, který později zaujal jeho místo, každý den vyučován velikým pravdám o smrti a službě Kristově a jednou v roce byly jeho myšlenky upřeny vpřed na závěrečné události velikého boje mezi Kristem a satanem, očistění vesmíru od hřícha i hříšníků.« (Tamtéž 357.)

4. »Když se rtů Kristových zaznělo volání: ‚Dokonáno jest!‘, sloužil velekněz právě v chrámě. Bylo to v hodinu oběti večerní... Přítomní hleděli s napětím. S hlukem roztrhla neviditelná

ruka vnitřní oponu chrámovou od shora dolů, tak že místo, vyznačující se kdysi přítomností Boží, vydáno bylo pohledu zástupu...

Cesta do svatyně svatých byla otevřena. Všem nabízí se nová, živá cesta. Hříchem obtížené a ustarané lidstvo nepotřebovalo více čekati na příchod velekněze. V budoucnu měl Spasitel v nebesích sloužiti jako kněz a obhájce. Bylo to, jakoby nějaký hlas zřetelně pravil modlitebníkům: Všecky oběti za hřích skončily.« E. G. W.

5. »Pokorné, věřící duši jest dům Boží na zemi branou nebes. Chvalozpěvy, modlitby a slova o Kristovu zastupování, jsou od Boha zřízené prostředky, aby lid připravil pro nebeské společenství... Ze svatosti, která byla spojena s pozemskou svatyní, mohou se křesťané učit, jak mají pohlížeti na místo, kde se Pán spojuje se svým lidem.« (Svědectví I., 172.)

6. »Ve spojení s nebesy nepřijdeme tím, že bychom vyhledávali nějakou svatou horu nebo posvěcený chrám. Naše zbožnost nemá se obmeziti na dbání nějakých vnějších zvyků. Ta musí přicházeti od Boha; jen pak povede k Bohu. Jen jsme-li zrozeni z jeho Ducha, budeme Mu v pravdě sloužiti. To očistí srdce a obnoví mysl a nás učiní schopné, abychom Boha poznali a Jej milovali. Potom všichni rádi budeme poslouchati jeho ustanovení. To jest pravé sloužení Bohu. Je to ovoce působení Ducha svatého. On nám musí dáti, co bychom se měli modliti a taková modlitba bude příjemná Bohu. Kdekoliv duše touží po Bohu, tam se zjeví působení Ducha a Bůh zjeví se takové duši. Takové modlitebníky hledá Bůh. Čeká, aby je mohl přijmouti a učiniti z nich své syny a dcery.« E. G. W.

7. »Kristus jest středisko všelikého pravého učení... V Něm vrcholí všecka naše naděje na život věčný. — Povzneste Ježíše na konečný cíl všeliké naděje, aby On byl kořen a rod Davidův a hvězda jasná a jitřní.« E. G. W.

